

РОЛЬ ТА ЗДОБУТКИ КИРИЛО-МЕФОДІВСЬКОГО БРАТСТВА В ІСТОРИЇ УКРАЇНИ

Саме єдність та рівність народів, братерство та гуманність є складовою творення та буття держави, без цих чинників вона не буде існувати. Ми, українці, завжди намагалися вибороти своє право на існування як незалежна країна. В різні часи існувало багато українських політичних та культурно-просвітницьких організацій. Особливо це стосується «довгого» ХІХ століття, коли українські землі були поділені між імперіями та не мали власної державності. Яскравим прикладом такої організації може бути саме Кирило-Мефодіївське товариство, учасниками якого були Т.Шевченко, П.Куліш, М.Костомаров та ін. Після відкриття Київського університету у 1834 р. саме Київ стає важливим центром українського національного руху.

Кирило-Мефодіївське братство – це таємна політична та культурно-просвітницька організація, яка дія лише 14 місяців (1846-1847 рр.) в Києві. Організація, створена молоддю та патріотами власного народу, зробила достатньо досягнень, щоб навіть зараз про них говорили з гордістю. Саме воно відіграло важливу роль у формування української національної свідомості. Крім того, було одним із перших проявів політичного руху за незалежність та культурне відродження України. Щодо їх мотивів гарно відповідає назва, адже вони символічно вшанували діяльність святих Кирила та Мефодія, які були просвітниками слов'янських народів.

Головною метою своєї справи вони вбачали у відновленні української державності у федеративній формі в межах вільного слов'янського союзу. Крім того, багато уваги приділялось поширенню ідеї рівності народів та свободи особистості. Варто зауважити, що братство також прагнуло сприяти відродженню мови та культури, сприяли закладанню основ для національної свідомості українців.

Зокрема, слід згадати головний документ братства «Книга буття українського народу», написаний М.Костомаровим. Він пропагував ідею щодо історичної місії українців у звільненні від російського гніту та заснували нову, справедливу та демократичну країну.

М.Костомаров, який був істориком, докладав зусиль, щоб створював наукові основи національної ідеї. Письменники Т.Шевченко та П.Куліш постійно працювали над створенням українських творів, спрямованих на формування національної свідомості. Варто зауважити, що саме П.Куліш був творцем українського алфавіту, одним із перших перекладачів Біблії українською мовою та автором першого українського роману «Чорна Рада».

На жаль, у березні 1847 року російська влада викрила проукраїнське братство, в результаті чого багатьох учасників заарештували. Причетні були заслани, покарані та перебували під наглядом поліції. Як це було багато разів в історії, через російські репресії, діяльність української організації була припинена.

Підсумовуючи, можна сказати, що Кирило-Мефодіївське братство залишило глибокий слід в історії та культурі України. Саме П.Куліш, Т.Шевченко та М.Костомаров стали натхненниками боротьби за свободу та справедливість, а їхні ідеї лягли в основу українського національного відродження та надихнули наступні покоління провідників українського національного руху.

Чуб М.В.

Науковий керівник: асп. Стаднік Ю.О.
Харківський соціально-економічний фаховий коледж

РУСИФІКАЦІЯ ОСВІТИ НА ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ УКРАЇНИ

У 2022 році світ став свідком нової повномасштабної війни в Європі між Україною та Російською Федерацією. Плани швидкої окупації української держави зазнали краху і призвели до інтенсивного використання інших форм